

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------	--	-----------------------------------	--

Budapest akciója.

Baja, 1909. május 21

Budapest kereskedői és ipari képviselőlete, a „Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara“ akciót indított. Nem igen szoktunk ahhoz, hogyha a budapesti kamara valamely széleskörű mozgalmat indít, hogy az bennünket közletről érdekeljen, vagy hogy éppen hasznunkra legyen.

Hát ez az akció közletről érdekel minket, de, ha az akció esetleg eredménnyel jár, úgy az nem lesz sem nekünk, sem pedig az országnak hasznára. Sőt határozottabb formában is adhatunk kifejezést gondolatunknak:

Nemcsak hogy nem lesz hasznos, hanem határozottan és kifejezetten káros, hátrányos.

Mert miről van szó? A baja—bátaszéki hid és vasut megnyitásával új aera, új út nyílt meg, amely kivitelünket, van hivatva megkönnyebbiteni, előmozdítani és fellendíteni.

Magyarországnak azon kell lennie, hogy a termékeit mentől gyorsabban, minél olcsóbban és könnyebben exportálhassa.

Hogy exportunk minél nagyobb lendületet vegyen, az elsősorban a kereskedelmi kar érdeke, annak kell minden módot és alkalmat megragadnia, hogy gazdasági életünkben minél nagyobb legyen a fejlődés, a felvirágzás.

És ime, mit tapasztalunk? Magyarország legelőkelőbb kereskedelmi testülete, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara összeül, hogy tanácskozzék arról, hogy miként lehetne egy nagy jövőjű, az ország — az egész ország — gazdasági érdekeit szolgáló utat megbénítani drága tarifákkal, menetbeosztással.

Budapest székesfőváros kereskedőitől nem vártuk el, hogy kicsinyes, szűk látókörű, rövidlátó politikát üzzön, csak azért, hogy önös érdekeit szolgálhassa. Nem mertük feltételezni, hogy a főváros kereskedői szembe helyezték a maguk érdekeit az egész ország gazdasági érdekeivel.

Nem szabad feltételeznünk ilyet arról a kereskedelmi testületről, amely kifelé mindig úgy gerálja magát, mintha az ország érdekeit képviselné. És most alaposan rácsáfolt erre.

Nem kívánnak a budapesti kereskedők egyebet, minthogy a baja—bátaszéki vonalon olyan tarifális politikát kövessen a kereskedelmi kormány, a mely magasra csigázná ezen a vonalon a tarifát, úgy annyira, hogy az semmivel sem lenne olcsóbb, mintha Budapestén át szállítanának a magyar Alföldről, vagy Erdélyből a tengerpartra, vagy Keletre.

Hát reméljük, ezt a nem éppen nagyon szerény kívánságot nem fogja a kereskedelmi kormány teljesíteni. Mert hát ezt a vasutat azért létesítette az állam, hogy az egész magyar közgazdaság érdeke kielégítést nyerjen. Magyarország kivitelét nem szabad megnehezíteni. Export állam akarunk lenni és ezért oda kell hatnunk, hogy az exportot minél inkább elősegítsük. Ezt pedig olcsó tarifa-politikával lehet elérni.

Aztán meg Budapest kereskedőinek szíves figyelmébe ajánlunk valamit.

Ugy látszik a budapesti kereskedői és ipari világ megelégedik arról, hogy Budapest csak Budapest és nem az egész ország. Budapest 800.000 lakóin kívül van még húszmillió polgára ennek a hazának. Ez a húszmillió polgár is bátorkodik élni akarni.

Eddig mindig úgy volt, hogy mindent Budapestnek és semmit a vidéknek. No hát ennek a helytelen politikának egyszer véget kell vetni. A vidék népének is joga van az élethez és megélhetési viszonyain való javításhoz.

Szűnjék meg már egyszer Budapest folytonos követelődésével. Ne túlekedjék oly nagyon. Mert ha a vidéktől mindent elvonnak a főváros javára, belefárad ám a „jó vidék“ az állandó koplalásba.

A baja—bátaszéki hidat nem azért építették, hogy ezt is a főváros használja ki az ország rovására.

A vidék elhallgattatásának és elnyomtatásának véget kell már egyszer vetni.

A társadalom mártirjai.

Baja, 1909. május 21.

A társadalom veszendőbe menő lelkei azok, akik felszólalásra készítenek, hogy e lap útján felhívjam a figyelmet apró mártírok végtelen szenvedéseire, apró gyermekek züllesztésére.

A lelenceknek mondott, elhagyottá nyilvánított gyermekekre akarom felhívni a város közönségének, de különösen a Gyermekvédő Liga helyibizottságának figyelmét. Félre ne értessem. Tudom és a legnagyobb elismeréssel adózom a gyermek telep-bizottság és a gyermekvédő bizottság önzetlen és humánus érzéstől irányított működésének. Tudom, hogy a bizottság mindent elkövet, hogy a társadalom ezen szánandó esetejének a sorsát enyhítse és az elhagyott gyermekeket a társadalom hasznos tagjává megmentse. Éppen, mert ily nemes intenciók szabják meg a bizottság működésének irányát, hívom fel a figyelmét arra, hogy a gyermekek jórésze nincsen gondozva, ha mindjárt a gondozásnak legelemibb részét is vesszük alapul.

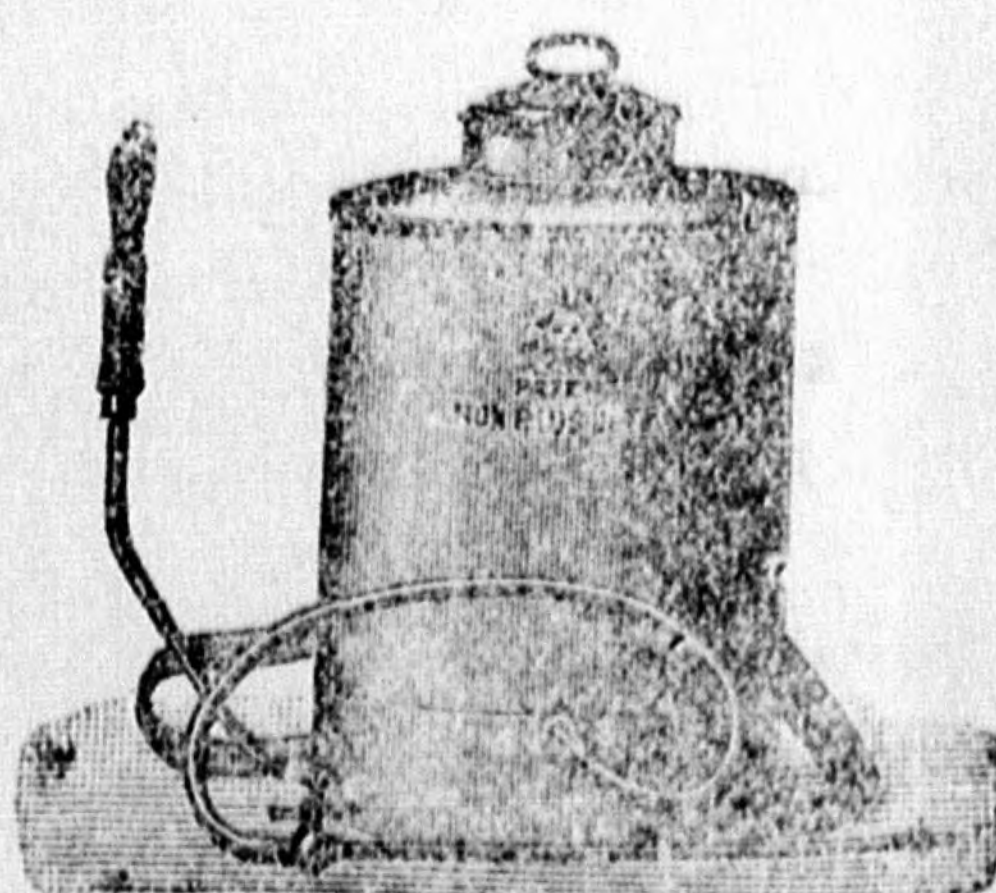
Persze elsősorban az állam a hibás, amikor ezekről a gyermekekről oly nagyon szűkeklően gondoskodik és oly kevés tartásdíjat

KECSKEMÉTI POR,

kipróbált legjobb permetezési anyag a szőlő peronoszpora-betegsége ellen.

Legjobb minőségű kékkő.

Raffia háncs.

Szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánal, tökéletes berendezéssel, (Napjegyű) Vermorel-rendszerű. jóminőségű permetező.

Rákóczy önműködő légnymásu permetező.

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók DRESCHER GYULA kereskedésében BAJÁN.

fizet értük, hogy azért igazán még száraz kenyeret is alig lehet juttatni a gyerekeknek.

Egy-két elismerésre méltó ritka eset leszámításával, csupán a társadalom legalacsonyabb rétege vesz magához úgynevezett lelencgyermeket. Már most a nevelésbe kiadott gyerekek, akik már hazulról is igen gyakran rossz hajlamot hozott magával, oly környezetbe jut, ahol úgy sem lát maga előtt semmi követésre való példát, vagy pedig oly rossz bánásmódban részesül, hogy örök életére meggyűlöli az embereket. Meggyökeredzik benne az a meggyőződés, hogy az emberek mind gonoszok, akiknek nem tartozik hálával. Meggyűlöli az emberiséget és a társadalmat, mert ahol még eddig megfordult, ahova a »közjótékonyosság« nevelésbe adta, mindenütt komiszabbul bántak vele, mint a házőrző kutyával.

Nem útszéli frázis ez, a mit itt mondok. Eseteket tudok, amikor azzal a szegény elhagyott gyerekekkel úgy bántak, hogy a szomszédok felzudultak az embertelen gyermek kintzó ellen. Tudok rá esetet — e héten történt — a mikor egy leányt véresre vertek. Nem egy, de számtalan hasonló esetet mondtak el nekem.

Igen sok gyermek előtt ismeretlen fogalom az ágy. Több gondot fordítanak némely helyen a kutya fekvő helyére, mint a lelencére. A kutyának puha szalmából csinálnak ágyat, a nevelésbe fogadott gyermeknek jó, ha egy-egy darab rongyot vetnek a kuckóba, ahol kipihenheti a nap fáradságát és veréseit.

Persze nem mindenütt bántak ily embertelen, gyalázatos módon azokkal a százanandó teremésszel, de nagyon is sok helyen.

Hiába áldoz a társadalom a gyermek napokon meg egyéb alkalmakkor, ha csak így láttatnak el az elhagyottak. Azokat a gyermekeket, akik ilyen kezekbe kerülnek, ugyan meg nem mentik a társadalom részére. Ezekből ugyan hasznos tagja soha sem lesz a társadalomnak. Ezek elzülnek.

Hisz láttuk a múlt hetekben is, hogy egymásután három ilyen lelenc követett el súlyosabb beszámítás alá eső büntényt. Loptak, betörést vittek keresztül.

A gyermekvédő ligát kérjük, kísérelje élni figyelemmel azokat a helyeket, ahol ilyen gyermekek el vannak helyezve. Kérjük, tegyék meg sürűbben az ellenőrző látogatásokat.

Ajánljuk továbbá, hogy vegyék a gyermekeket orvosi vizsgálat alá. Kék foltok képében találják majd meg a gyermekek testén azok szenvedéseinek nyomát.

Telefonhírek.

Budapest, 1909. május 21

A válság.

A kormányválságban eddig még nem állott be semmiféle fordulat és a szállongó hírek mind merő kombinációk. Mint a legutóbbi időkben minden nap, ma is kolportáltak miniszteri listákat, amelyekről azonban csakhamar kisült, hogy azok is csak önkényes kombinációk szülöttei.

A tanácskozások párttagok és miniszterek között ma sem szüneteltek.

A mai délelőttnek egyik nevezetes momentuma az, hogy Apponyi Albert gróf felkereste a délelőtt folyamán Kossuth Ferencet a lakásán és huza-

mosabb ideig tárgyaltak. Később mások — jobbára függetlenségi politikusok — keresték fel a beteg minisztert és hosszabb ideig konferáltak vele.

Egyébként is nagy politikus járás volt ma Budapesten. Nákó Sándor gróf, fiúmei kormányzó megérkezett a fővárosba, felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt és hosszabb ideig értekeztek. Majd az elmúlt éjszaka Bécsből Budapestre érkezett Rauch Pál báró kereste fel Wekerlet és horvát ügyekben referált. Rauch még a mai nap folyamán visszautazott Zágrábba.

A szabadkai gyilkosság.

A szabadkai gyilkosság ügyében a vizsgálat tovább folyik. Jánossy valomása után most már beismerő valomásra igyekeznek bírni büntársait Vojthát és Haverda Máriát is. Ezek azonban ma egész délelőtt többszöri szembesítés után is konokul tagadtak.

Nagy szerencsétlenség Lisszabonban.

Megrendítő szerencsétlenség híre érkezik Portugália fővárosából, Lisszabonból. Egy kolostorban ünnepies mise volt, amelyet nagy fényvel és pompával akartak megtartani. Egy tribünön több száz énekes állott. Abban a pillanatban, amikor karénekekre rázendítettek, irtóztató recsegés, majd vérfagyasztó jaja kiáltás szakította meg az éneket.

A karénekesek tribünje szakadt le. Az óriási pánikban mindenki elvesztette a lélekjelenlétét és a szerencsétleneknek senki sem ment segítségükre. Amikor felocsudott a megrémült nép ijedségéből, már egy gombolyagban heverték az énekesek a romok alatt. Most már hozzáfogtak a mentéshez. Az első negyedóránban 9 rettenetesen összezuzott és megcsonkított holttestet húztak ki a romok alól. Egész Lisszabon gyászolt.

Az asperni csata évfordulója.

Az asperni csata évfordulóját ma ünnepelték meg Bécsben. Az ünnepélyen nagyszámu katonai és polgári előkelőség közepette megjelent a király és a trónörökös is. Beszédet mondott úgy a király, mint a trónörökös.

NAPIHIREK.

Gyász eset. Sulyos csapás érte Grünwald István m. kir. állami adótisztet. Leánya, Jolán életének 23-ik évében jobblétre szenderült. Az elhunytnak ideális gondolkodásra és finom, mélyen átérző lelkületre való egyes figyelemre méltó dolgozatai jelentek meg a helyi lapokban. Nem egyszer lelkesen irt a Baján felállítandó Kossuth Lajos emlék szobor érdekében is. Elhunyt mély és igaz részvétet váltott ki széles körben.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Bistyák Ferenc szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot a bajai járásbírói jegyzővé nevezte ki.

Az iskolaszék ülése. Kedden tartotta meg első ülését a kiegészített községi iskolaszék. Ez alkalommal megválasztotta az összes elemi iskolák igazgatójává Novoth István néptanítót. A megválasztott megköszönte a belé helyezett bizalmat, de a megtiszteltetést elakarta magától háritani. Az iskolaszék kívánságára azonban elfogadta a választást. Az eddigi vezértanítókat, vezértanítói címük meghagyásával eddigi munkakörük alól felmentettek.

A mozi. A tavasz megjöttével a könnyebb fajta szórakozást keresi a publikum. Igaz, hogy télen sincs válogatni valónk a szórakozásban és éppen ezért szívesen veszi a publikum, hogyha eljárhat a moziba, ahol szórakoztató és egyben tanulságos képek vonulnak föl a szeméi előtt. A mostani program is fényes. Különösen nagy tetszést arat a közönség körében a modern hadihajók felvonulása. Ezt a műsort különösen ajánljuk a közönség figyelmébe.

Fogyasztási adók biztosítása. A pénzügyminiszter most adta ki az állami borítal- és husfogyasztási adók, valamint az azokkal kapcsolatos községi bor-, hus- és szeszfogyasztási adópótlékok új biztosítását tárgyzató körrendeletét. Az említett adók, esetleg adópótlékok 1910-re ott kerülnek biztosítás alá, amely városoknak és községekben a megváltási vagy bérleti szerződés ez év végével föltétlenül lejár, továbbá ama helyeken, ahol azok eddig fogyasztás hiányában biztosítva nem voltak, vagy ez évben reáutalás vagy kincstári kezelés útján szedettek be, végre oly helyeken, ahol egyik vagy másik részről fölmondás történik. A pénzügyigazgatóságok az államkincstár részéről csak nagyon fontos esetekben és csak a pénzügyminiszter előzetes beleegyezésével mondhatják fel az érvényben levő megváltási vagy bérleti szerződést. Az új biztosítások minden körülmények között csak az 1910. évre terjedhetnek ki és ez év december 1-ig országszerte befejezendők.

Agyontaposott férj. Borzalmas szenzációja van a szomszédos Bácsalmás községnek. Rill János gazdálkodó szomszédja volt Hirt Péternek. Rill deresedő fejjel fiatal asszonyt hozott a házba. Az asszonyka nem lelte föl boldogságát ura mellett s egy szép májusi estén a fiatal szomszéd és az izzó vértü menyecske szíve korlátokat nem ismerő szerelemben dobbant össze. A szerelemből viszony lett, a viszonyból gyűlöletes ellenségeskedés, a két férfi szomszéd között. Napokban este találkozott a két ellenség. A feldühödött férj rárohant a csábitóra. Hirt földhöz vágta Rillt, aki kést rántott elő s ezzel Hirt felé szurt. Amikor Hirt látta, hogy Rill az életét veszélyezteti, ráugrott a földön fetregő vetélytársára s valósággal agyontaposta Rillt. A gyilkost letartóztatták.

Megszóltat néma. Csantavéri tudósítónk írja: Egy Lebovics Márton nevű fiatal ember már évek óta barangolja az országot és irószereket árul. Hogy az üzlet jobban menjen siketnémának tetette magát. És nem is rosszul számított, mert szanalomból is vásároltak tőle. A községi bíró azonban rájött a turpiságra és most egyelőre a rendőrség vette pártfogásába.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.

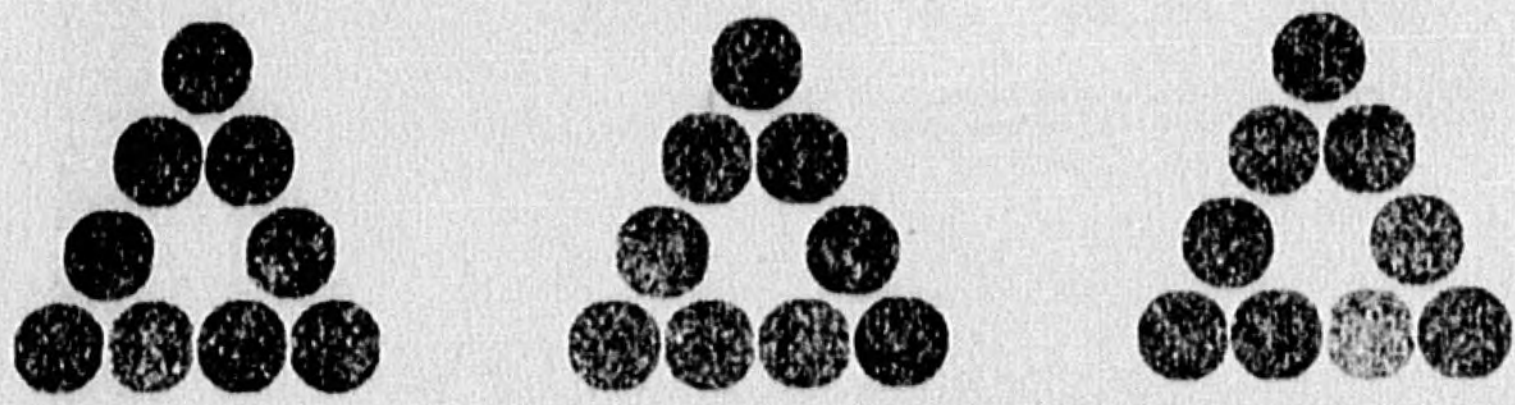
Szerkesztőség telefon száma: 101.

Kiadóhivatal telefon száma: 36.

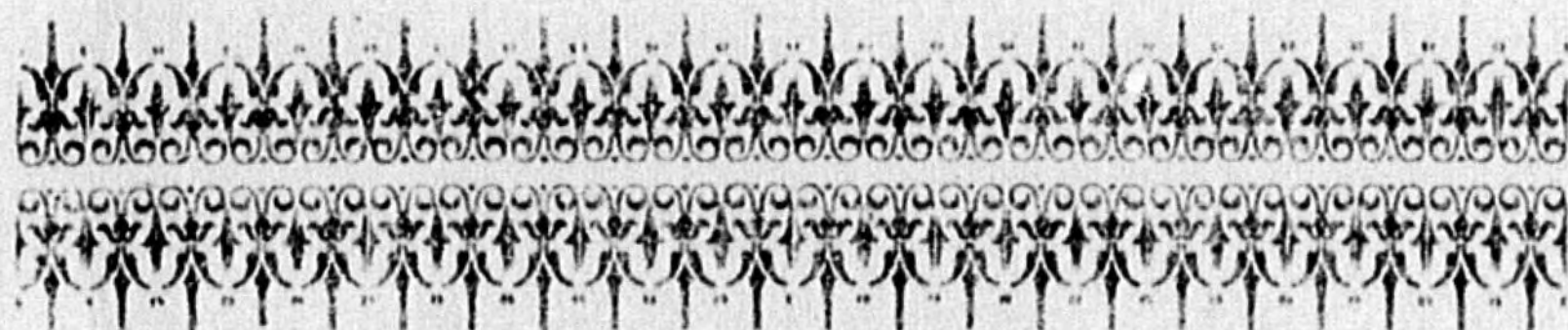
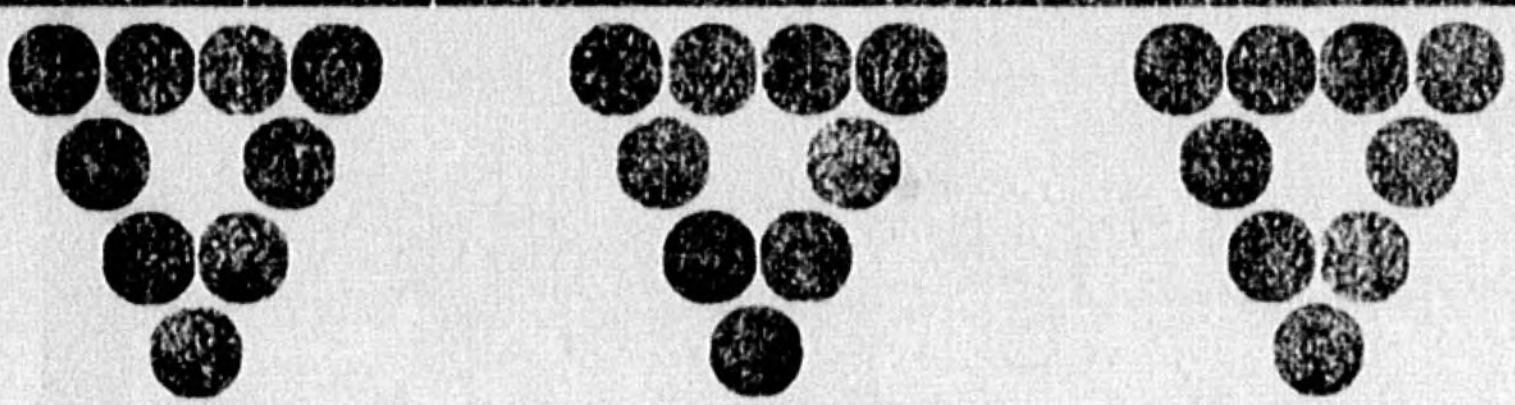
Határidő üzlet

Baja, 1909. május 21.

Buza máj.-ra 15:60 juni.-ra 13:75 okt.-ra 13:14
 Rozs májusra 10 K 33 októberre 9 K 35
 Zab » 7 » 75
 Kukorica júniusra 7 » 90 júliusra 8 » 05
 Az árak 50 kg.-ként értendők.

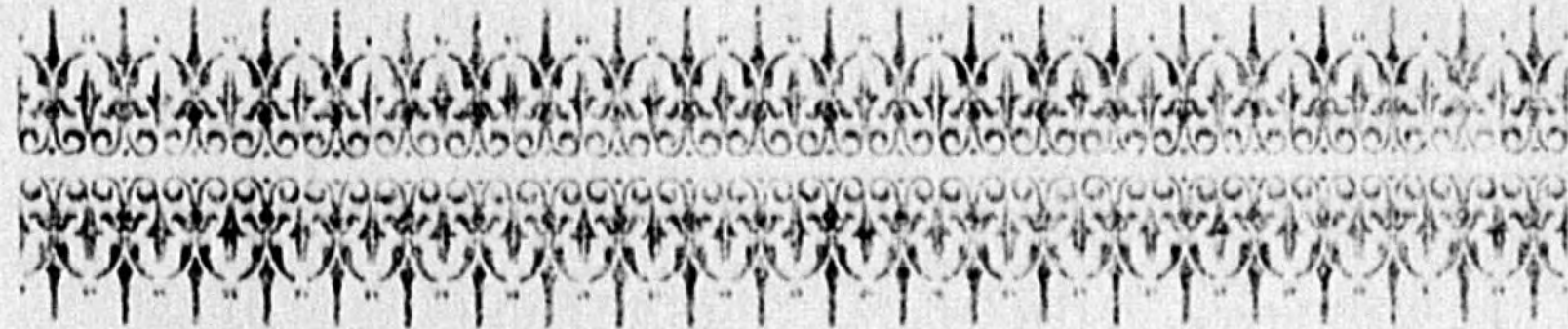
Nánay Lajos könyvnyomdája
 elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos árban, csinos kivitelben.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
 A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.
 Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

1000 kéve akác-rözse
 10.000 drb 4 sukkos akáckaró
 és 500 kéve nád eladó
Szabai Ferencnél
 Szt-Antal-utca 33.

Üzlet-eladás.

50 év óta fennálló és kiterjedt vevő-körrel bíró, jó hírnek örvendő üzletemet átadni, részben kicsinyben eladni szándékozom, miért is van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy raktáromon levő legjobb minőségű és legújabb divatu

nap- és esőernyőket

mélyen leszállított árakon eladom és felkérem arra a n. é. közönséget, hogy ezen ritka kedvező alkalmat az olcsó és jó bevásárláshoz fölhasználni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel
Steiner R.
 nap- és esőernyő-gyár

Javítások, áthúzások és átalakítások az üzlet fennállásáig tovább is elfogadtatnak.

Hirdetések

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Fűzőket

10 koronától feljebb készít
Fenyvesi Sarolta Baján.
 Ugyanott remek-kivitelű csipkeblúzok nagy választékban.

114. sz.
 1909.

Pályázati hirdetmény.

A bajai izr. hitközségnek elüljárósága elhalálozás folytán üresedésbe jött, **2000 koronával** kezdődő, **2400 koronáig** emelkedő évi törzsfizetéssel, természetbeni lakással és az itt szokásos mellék-járulékokkal egybekötött **hitközségi jegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdet.

Pályázni szándékozók felhívattak, hogy az életkort és a családi állapotot feltüntetve, végzett tanulmányaikat és eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket **f. é. június hó 15-ik napjáig** alulírott nál adják be. A felvétel egyelőre egy évre történik.

Az állás f. é. július hó 1-én, legkésőbb f. é. augusztus 1-én elfoglalandó.

A megválasztottnak költözködési költségei meg lesznek térítve.

Baja, 1909 május hó 16-án.

Dr. Bruck Samu s. k.
 hitk. elnök.

Telefon 42. sz.

Határozottan állítom, hogy

Csikós László

festék-, illatszer és gépolajüzletében legolcsóbban lehet bevásárolni.

1 doboz kitűnő minőségű

cipőkrém 7 kr.

Naftalin 1 kilogramm 20 kr.

Fióktelep BAJÁN.

Iroda BUDAPEST, Szondi-utca 22. sz.

Szükségletéről kérjen árajánlatot!

Alkalmi napernyő vásár Fischer Pál divatárú üzletében.

Különbéféle szines, csikos és kockás napernyők eddig K 7, most 3 kor.-ért kapható mig a raktár tart.

